

NEWSLETTER AEQUITAS (Nr 1)

17 maja 2025 r.

UCHWAŁA KOLEGIUM SĄDU NAJWYŻSZEGO W SPRAWIE DZIAŁALNOŚCI PUBLICZNEJ SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO

W dniu 7 maja 2025 r. Kolegium Sądu Najwyższego podjęło uchwałę nr 2/05/2025 w sprawie zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Sądu Najwyższego. Kolegium wskazało, że sędziowie Sądu Najwyższego nie powinni brać udziału w procesie tworzenia prawa, jeżeli prowadzi to do zaangażowania w spory o charakterze politycznym. Sędziowie mogą prowadzić tylko taką działalność publiczną, która da się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawistością sędziów.

Uchwała jest nawiązaniem do zaangażowania członków Stowarzyszenia Iustitia w kontrowersyjne projekty Ministerstwa Sprawiedliwości dotyczące usuwania sędziów powołanych po 2018 r.

STWIERDZENIE PRZEZ SN WAŻNOŚCI WYBORÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH DO SENATU RP W DRODZE UCHWAŁY SKŁADU CAŁEJ IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW PUBLICZNYCH

W dniu 8 maja 2025 r. Państwowa Komisja Wyborcza (PKW) uchwałą nr 189/2025 skorygowała swoją uchwałę dotyczącą wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych, wykonując tym samym dwa postanowienia Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (IKNISP) Sądu Najwyższego (SN) z dnia 7 maja 2025 r. w sprawie o sygn. akt I NSW 18/25 i z dnia 7 maja 2025 r. w sprawie o sygn. akt I NSW 19/25. Sąd Najwyższy uznał za zasadne skargi dotyczące kwestii legitymowania się obserwatorów społecznych skanem zaświadczenia oraz posługiwaniem się aplikacją mObywatel.

PKW wprowadziła wskazane przez SN zmiany i nie kwestionowała legalności IKNISP, co wprost wskazuje na wybiórcze stosowanie przez jej członków orzeczeń tej Izby. Wcześniej członkowie PKW nie uznawali części orzeczeń, wskazując, że Izba ta nie jest legalnym sądem.

Postawa taka wywołuje kontrowersje i obawy, że może to prowadzić do paraliżu procesu wyborczego i podważać zaufanie do instytucji wyborczych. Taka uznaniowość może również stanowić zagrożenie dla demokracji, ponieważ PKW arbitralnie decyduje, które orzeczenia uznaje, a których nie uznaje.

APEL STOWARZYSZENIA OZS AEQUITAS DO KOMISJI WENECKIEJ

W dniu 9 maja 2025 r. OZS Aequitas przestało Komisji Weneckiej stanowisko w przedmiocie projektu ustawy o przywróceniu prawa do niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego na podstawie prawa przez uregulowanie skutków uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w latach 2018-2025, zaprezentowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości w dniu 24 kwietnia 2025 r.

Opinia w przejrzysty sposób, w punktach, wykazuje sprzeczność projektu Ministra, jak również dwóch wcześniejszych zbliżonych w założeniach i treści projektów autorstwa Komisji Kodyfikacyjnej Ustroju Sądownictwa i Prokuratury kierowanych przez członka Stowarzyszenia Iustitia Sędziego Krystiana Markiewicza projektów z wytycznymi Wspólnej Opinii Komisji Weneckiej i Dyrekcji Generalnej Praw Człowieka i Praworządności (DGI) w Sprawie Europejskich Norm Regulujących Status Sędziów, przyjętej w dniach 11-12 października 2024 r., Europejską Konwencją Praw Człowieka, Kartą Praw Podstawowych i Konstytucją RP.

Link do stanowiska: <https://aequitaszrzeszenie.pl/stanowisko>

KOLEJNA WERSJA PROJEKTU USTAWY „PRZYWRACAJĄCEJ PRAWORZĄDNOŚĆ”

W dniu 13 maja 2025 r. na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości ukazał się kolejny projekt ustawy o przywróceniu prawa do niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego na podstawie prawa przez uregulowanie skutków uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w latach 2018-2025. Tym razem wycofano się z pomysłu likwidacji Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego, zrezygnowano z instytucji skargi nadzwyczajnej i przywrócono test niezawisłości sędziów.

Nowy projekt wzbudził spore zdziwienie, gdyż według doniesień prasowych żadnych informacji na jego temat nie mieli członkowie powołanej specjalnie w tym celu Komisji Kodyfikacyjnej Ustroju Sądownictwa i Prokuratury, a ponadto Ministerstwo Sprawiedliwości zaledwie trzy tygodnie temu przedstawiło swój projekt ustawy z dnia 24 kwietnia 2025 r. regulujący te same kwestie Komisji Weneckiej.

POWOŁANIE PREZESA SĄDU OKRĘGOWEGO WE WROCŁAWIU

W dniu 13 maja 2025 r. Minister Sprawiedliwości powołał na stanowisko prezesa Sądu Okręgowego we Wrocławiu - jednego z największych sądów w Polsce - sędziego Marcina Sosińskiego. Otrzymał on poparcie tylko 34 sędziów, 58 było przeciw. Drugi z kandydatów otrzymał 78 głosów, przy 23 przeciw. Po raz kolejny, Minister Sprawiedliwości wbrew zapowiedziom powołał na stanowisko prezesa osobę, której kandydatura budziła sprzeciw wśród sędziów.

ZMIANY W PRAWIE ZAGROŻENIEM DLA SĄDÓW? GŁOS Z WNĘTRZA SYSTEMU - SĘDZIA KINGA ŚLIWIŃSKA-BUŚKIEWICZ OPOWIADA O KULISACH POWSTANIA OGÓLNOPOLSKIEGO ZRZESZENIA SĘDZIÓW AEQUITAS

W dniu 11 maja 2025 r. członkini OZS Aequitas, sędzia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu Kinga Śliwińska-Buśkiewicz udzieliła wywiadu dla portalu internetowego Im.pl. Omówione zostały przyczyny powstania Ogólnopolskiego Zrzeszenia Sędziów Aequitas, kwestie dotyczące statusu sędziów powołanych od 2018 r., obecna sytuacja sądownictwa w związku z bezpodstawnym kwestionowaniem statusu tych sędziów oraz wpływ tego proceduru na sytuację obywateli i stabilność orzecznictwa.

Sędzia Kinga Śliwińska-Buśkiewicz obala mīt sprzeczności składu Krajowej Rady Sądownictwa powołanej po 8 grudnia 2017 r. z Konstytucją, wykazując że sprzeczność taka – wbrew utrwalanej narracji – nie zachodzi, zaś europejskie trybunały TSUE i ETPCz w swoich wyrokach nigdy nie zakwestionowały statusu sędziów powołanych od 2018 r.

W wywiadzie znalazła się również krytyczna ocena propozycji „uzdrowienia wymiaru sprawiedliwości” promowanych obecnie przez Ministra Sprawiedliwości i Komisję Kodyfikacyjną Ustroju Sądownictwa i Prokuratury.

Link do wywiadu: <https://www.youtube.com/watch?v=TVO6lrGh7iY>